

PARASAL BÜYÜKLÜKLERDEKİ GELİŞMELER (Q-II)

M1

Aralık 2007-Mart 2008 döneminde M1 tanımlı para arzı, yüzde 3,48 oranında genişlemiştir. Birinci çeyrekte görülen bu artışın nedeni, M1 alt bileşenlerden vadesiz ticari mevduatta yüzde 6,41, KKTC Merkez Bankası'ndaki mevduatta yüzde 337,54 ve dolaşımdaki para miktarındaki yüzde 4,99, oranında artışa dayanmaktadır. M1'deki bu artış Türk Parası (TP) ve Yabancı Para (YP) olarak incelendiğinde, TP'da yüzde 1,61 ve YP'da ise yüzde 6,46 oranında bir yükseliş görülmektedir.

2008 yılı ikinci çeyreğinde M1 para arzı sadece yüzde 0,30 oranında büyüme göstermiştir. Bu artış, M1 alt bileşenlerden KKTC Merkez Bankası'ndaki mevduat kalemindeki yüzde 90,80 oranındaki büyümeden kaynaklanmaktadır. Bu dönemde diğer bileşenlerden vadesiz ticaret mevduatta yüzde 3,31, vadesiz tasarruf mevduatta yüzde 1,14 ve vadesiz diğer mevduatta yüzde 3,98 oranında daralma meydana gelmiştir. M1 alt bileşenler TP ve YP olarak incelendiğinde ise, TP'de yüzde 2,46 oranında artışa karşın YP'de yüzde 2,99 oranında azalma meydana gelmiştir.

Aralık 2007-Haziran 2008 dönemi baz alındığında, M1 tanımlı para arzı vadesiz ticari mevduat ve KKTC Merkez Bankası'ndaki mevduat kalemlerindeki artışa bağlı olarak yüzde 3,79 oranında genişlemiştir.

AÇIKLAMA	31.12.2007	31.03.2008	30.06.2008
M1	3,73	3,48	0,30
M2	5,79	8,92	1,58
M3	4,38	9,27	1,12
KREDİLER (TGA DAHİL)	17,90	10,24	1,77

Not: 2007 yılı yıllık yüzde değişimi, 2008 yılı üç aylık yüzde değişimi ifade etmektedir.

M2

M1 para arzına vadeli mevduatın ilave edilmesiyle bulunan M2 tanımlı para arzı, bir önceki yılsonuna göre, Mart 2008'de yüzde 8,92 oranında bir genişleme göstermiştir. Birinci çeyrekte görülen bu genişlemede alt bileşenler içerisinde en önemli paya sahip vadeli tasarruf mevduatın yüzde 10,84 ve vadeli diğer mevduatın yüzde 19,84 oranında artmasının olumlu etkisi olmuştur. Vadeli ticari mevduatta ise yüzde 0,46 oranında gerileme olmuştur. M2 tanımlı para arzında birinci çeyrekte görülen bu genişlemenin TP ve YP olarak gelişimi incelendiğinde, TP'nda yüzde 7,49 ve YP'da yüzde 10,59 oranında bir artış olduğu görülmektedir.

M2, 2008 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 1,58 oranında genişlemiştir. Bu genişleme birinci çeyrekte olduğu gibi, M2 alt bileşenlerden vadeli tasarruf mevduatın yüzde 1,73 ve vadeli diğer mevduatın yüzde 21,57 oranında artmasından kaynaklanmaktadır. Vadeli ticaret mevduatı ise yüzde 1,87 oranında daralmıştır. M2, TP ve YP olarak incelendiği zaman, TP'nda alt bileşenlerin tümündeki artıştan dolayı yüzde 5,70 oranında genişleme, YP'da ise vadeli diğer mevduat hariç diğer alt bileşenlerdeki daralmanın sebebiyle yüzde 3,13 oranında gerilemiştir.

Haziran 2008 yılsonuna göre değerlendirildiğinde, M2'nin yüzde 10,64 oranında genişlediği görülmektedir. Bu dönemde meydana gelen genişleme, vadeli tasarruf mevduatın yüzde 12,76 ile vadeli diğer mevduatın yüzde 45,68 oranında artmasından kaynaklanmaktadır. Para cinslerine göre incelendiğinde, TP'sında yüzde 13,62, YP'da ise yüzde 7,13 oranında artış olmuştur.

M3

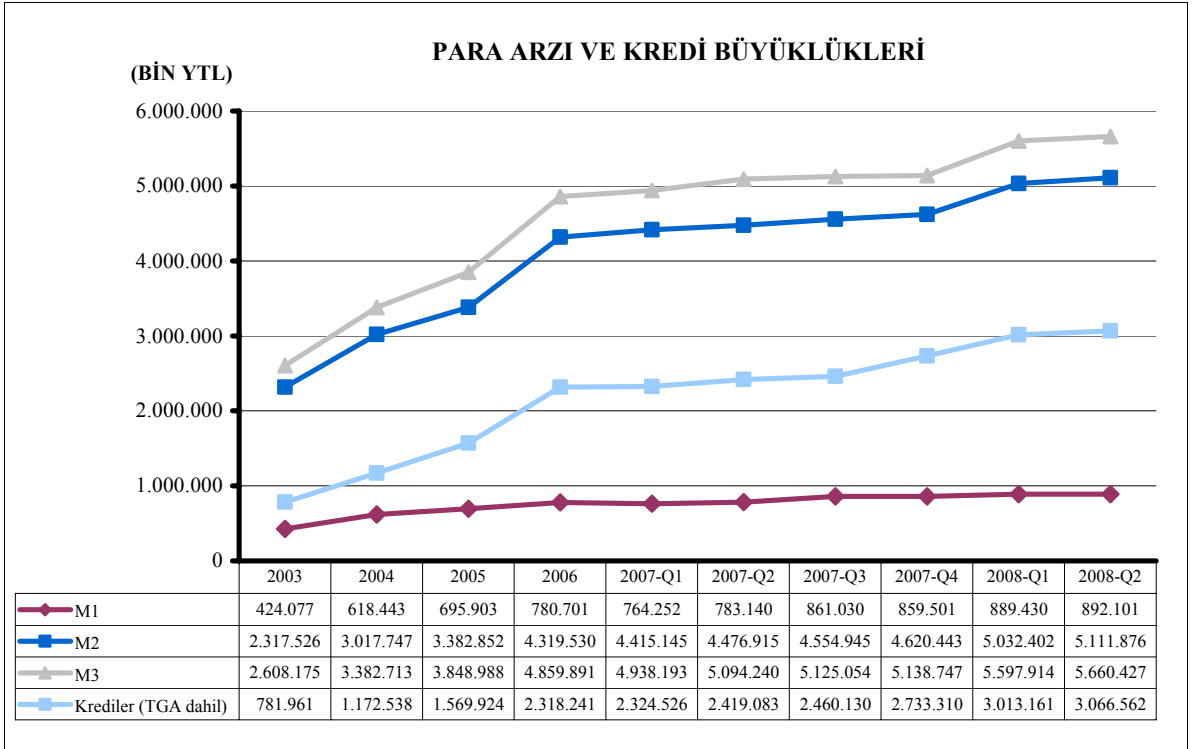
M2 para arzına resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan M3 tanımlı para arzında, Aralık 2007-Mart 2008'de (1. çeyrekte) yüzde 9,27 oranında bir artış meydana gelmiştir. M3 para arzı alt bileşenlerden vadeli resmi mevduattaki yüzde 11,58 oranındaki artışa karşın vadesiz resmi mevduatta yüzde 14,96 oranında azalış olmuştur. Bu dönemde M3 para arzının TP ve YP olarak incelediğimizde, TP'nda yüzde 7,95 ve YP'da yüzde 11,00 oranında artmıştır.

M3, Mart2008-Haziran 2008 döneminde yüzde 1,12 oranında bir artış göstermiştir. Bu artışta M3 tanımlı para arzının alt bileşenlerinden vadeli resmi mevduatta meydana gelen yüzde 0,33 oranındaki artış etkili olmuştur. Bu dönemde vadesiz resmi mevduatta yüzde 0,89 ve KKTC Merkez Bankası'ndaki diğer mevduatta yüzde 31,75 oranında daralma gözlenmektedir. M3 para cinslerine göre incelendiğinde, TP'nda yüzde 4,78 oranında artışa karşın, YP'da yüzde 3,52 oranında daralma olmuştur.

M3 para arzı, bir önceki yıl sonuna göre Haziran 2008'de yüzde 10,49 oranında genişlemiştir. Bu dönemde meydana gelen artışın nedeni, vadeli resmi mevduatta yüzde 11,95 ve KKTC Merkez Bankası'ndaki diğer mevduatta yüzde 9,47 oranındaki artıştan meydana gelmiştir.

KREDİLER

Bankacılık sektörü brüt kredileri (TGA dahil) birinci çeyrekte 2007 yılı sonuna göre 280 milyon YTL artarak 3.013,1 milyon YTL olmuştur. Bu artış oransal olarak yüzde 10,24'e denk gelmektedir. Bu dönemde TP kredilerde (TGA dahil) yüzde 5,87, YP kredilerde (TGA dahil) yüzde 17,35 oranında genişleme olmuştur. İkinci çeyrekte brüt krediler yüzde 1,77 oranında artış olmuştur. Bu dönemde krediler TP-YP olarak incelendiğinde, TP kredilerin yüzde 4,07, YP kredilerin ise yüzde 2,15 oranında genişlediği görülmektedir. Aralık 2007-Haziran 2008 döneminde brüt kredilerin (TGA dahil) yüzde 12,19 oranında genişlediği gözlenmektedir.

KKTC Merkez Bankası
İdare Merkezi
Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü
Tel: 0392 – 228 3216
Internet: <http://www.kktcmb.trnc.net>
E - mail: iletii@kktcmb.trnc.net

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.